

OBS: Denne artikel er over ét år gammel, og derfor er indholdet måske ikke længere korrekt. Har du spørgsmål til indholdet, eller mener du, at vi med fordel kan skrive om emnet i en ny historie, så kontakt os på webmaster@jaegerne.dk.

Offentliggjort den: 03. februar 2021

Biodiversitet, rewilding og jagt

Rewilding er blevet en populær naturpolitisk synsvinkel, som mangler basal videnskabelig evidens. Det mener professor Carsten Rahbek, som Danmarks Jægerforbund har inviteret til at give sit bud på sammenhænge mellem biodiversitet, rewilding og jagten i Danmark.

Tekst: Morten Sinding-Jensen

Naturen i Danmark og dens mangeårige forarmelse er for alvor kommet på dagsordenen i de senere år hos forskere, NGO'er og politikere. Regeringen og dens støttepartier har sat handling bag ordene om, at der skal gøres noget for biodiversiteten i Danmark. Det har helt aktuelt udmøntet sig i regeringens forslag om oprettelsen af 15 naturnationalparker.

I den forbindelse har jægerforbundet sammen med en stribe andre NGO'er kastet sig ind i en til tider ophedet debat om behovet for, udformningen og især brugen af disse områder. Men hvad er egentlig op og ned i hele denne diskussion? Til at give svar på det, har jægerforbundet sat professor på Københavns Universitet Carsten Rahbek stævne. Han har beskæftiget sig med biodiversitet på nationalt og globalt plan de sidste 20 år.

Plads, plads og plads

- Jeg har i mange år arbejdet med databaserede analyser for at afdække, hvilke redskaber der kan/skal anvendes for at sikre den danske biodiversitet. Her har jeg set på både biologiske og økonomiske faktorer og vurderet dem i forhold til deres forventede effektivitet, indleder Carsten Rahbek og fortsætter:

- I regi af det Økonomiske Råd har jeg arbejdet med begrebet 'urørt skov', og jeg har været med til at udgive dén skovrapport, som de nu af både forskere og politikere ofte omtalte 75.000 ha urørt skov stammer fra. Dette estimat har således over tid forplantet sig til at blive et reelt naturpolitisk mål. Afsættet for mit arbejde er en stærk interesse for, hvordan vi kan nå de naturpolitiske mål, f.eks. på biodiversitetsområdet på den mest omkostningseffektive måde. I denne sammenhæng vurderer jeg rewilding som et af flere redskaber, men vigtigst af alt; naturen mangler plads, plads og plads.

Biodiversiteten er nødvendig

For at forstå behovet for langt mere plads til naturen og dermed muligheden for at skabe naturlige processer, stiller Carsten Rahbek det retoriske spørgsmål, om jeg har lyst til at trække vejret.

- Klodens biodiversitet, som er et samlet hele af arternes mangfoldighed og mængden af disse, er under stort pres, hvilket har stor betydning for menneskeheden. For eksempel er rent vand, bestøvning af afgrøder og næringsstofcirkulation betinget af biodiversiteten, forklarer Carsten Rahbek og fortsætter:

- Vi har også som menneskehed et etisk og moralsk ansvar for at sikre arternes overlevelse, og så skal vi ikke glemme, at naturen på mange forskellige måder har stor betydning for os i vores hverdag, ikke mindst i forhold til hele friluftslivets udfoldelse.

Rewilding

Begrebet rewilding dækker kort fortalt over en genskabelse af vild natur ved eksempelvis at sikre afgræsning ved hjælp af store græssere som f.eks. kvæg, bisoner, elge, heste, vildsvin og hjortevildt. For at fastholde disse dyr inden for et afgrænset område, vil der skulle hegnes i et eller andet omfang.

- Rewilding er blevet en populær naturpolitisk synsvinkel blandt mange NGO'er og nogle forskere, men der mangler helt basal videnskabelig evidens for effekterne og omkostningerne af det der foreslås. Det er derfor i øjeblikket mestendels en holdning at hævde, at rewilding er forudsætningen for at sikre den danske biodiversiteten. Det er tvivlsomt om end græsning på nogen områder og i noget omfang givetvis vil være positiv. Og så er der ofte en slagside i den offentlige diskussion ved, at tilhængerne som regel fremhæver den potentielle positive effekt og samtidig fortier rewildingens mulige negative sider, pointerer siger Carsten Rahbek og uddyber:

- Naturnationalparkerne, hvis det implementeres med den store udgave af rewilding overalt, kan således ses som et storskalaeksperiment. Hvis man skal bruge rewilding som et effektivt værktøj i bestræbelserne på at styrke biodiversiteten, bør man nøje overveje, hvilke græssere der vil være bedst til at opfylde formålet de enkelte steder, siger Carsten Rahbek og uddyber:

- Fra et biologisk synspunkt vil en kombination af vildsvin og kvæg bidrage til de naturlige processer, som er relevant for biodiversiteten af i dag, for rewilding kan godt være et af flere redskaber til at nå biodiversitetsmålene. Derimod vil bison, der er en steppeart, som forsvandt da klimaet forandrede sig i Danmark for 10.000 år siden, ikke være særlig naturligt at sætte ud i f.eks. en skov.

Rekreativ jagt over for biodiversitet

Direkte adspurgt om, hvordan Carsten Rahbek ser på den rekreative jagt i Danmark i relation til ønsket om at fremme biodiversiteten, lyder svaret, at så længe der afsættes plads til uberørt natur med naturlige processer nogle steder, hvor naturen har førsteprioritet, så er der mængder af plads til at nyde godt af naturens ressourcer andre steder.

- Her tænker jeg på både friluftslivets mangfoldighed, men også at der er plads til at sanke bær, fiske, gå på jagt med mere. Det essentielle er, at aktiviteten ikke har en negativ længerevarende effekt, altså at den er bæredygtig, understreger Carsten Rahbek.

I det afsluttende spørgsmål forklarer Carsten Rahbek, hvorfor særlige naturområder skal friholdes for jagt.

- EU-Kommissionens forslag om at afsætte 10 pct. af land- og vandarealet til natur, der er "strict protected" bygger på det faglige grundlag, at alt andet lige, så mangler naturen nogle steder, hvor den ikke skal udnyttes. En fri, dynamisk natur, der får lov at være helt naturlig uden menneskelig påvirkning, er det som alle vores arter er evolutionært tilpasset, siger Carsten Rahbek og tilføjer afslutningsvis:

- Jagt kan have større eller mindre påvirkninger af et område helt afhængigt af, hvordan den udføres. Det gælder både for så vidt, hvordan det påvirker bestandene, adfærd af dyr og mht. evt. forstyrrelses-effekter. Herom er der masser af forskning og også masser af diskussioner. Formålet med de "strict protected areas" er at have nogle områder, hvor det ikke er tilfældet – men hvor naturen helt og aldeles har førsteprioritet uden diskussion.

Du kan læse hele interviewet med professor Carsten Rahbek i aprilnummeret af Jæger. Denne nyhed er blevet fulgt op med en replik fra Danmarks Jægerforbund. [Læs den her.](#)